

Terezín – Město změny

zájmové sdružení právnických osob

Přehled činnosti sdružení za rok 2018

Úvod:

Rok 2018 je v pořadí teprve třetím rokem provozní fáze projektu a všech aktivit, které sdružení provozuje. Je to teprve třetí turistická sezóna a současně polovina udržitelnosti projektu, kdy je třeba začít přemýšlet, zda tento projekt pomalu ukončit, nebo jej podpořit i do budoucna.

Z hlediska plnění indikátorů to byl rok úspěšný. S pomocí našich partnerů se nám podařilo bez problémů zajistit naplnění všech nezbytných požadavků. Oproti požadovaným nárokům se nám podařilo vykázat téměř trojnásobná čísla.

Co nás těší ještě více, je skutečnost, že expozice, výstavy a akce sdružení přitahují stále více návštěvníků. Daří se nám tak od počátku naplňovat jeden z našich hlavních cílů, tedy prezentovat pevnost Terezín jako jedinečnou kulturní a historickou památku s nezapomenutelnou architekturou i příběhem. I přes extrémně teplé počasí v hlavní sezóně, které se na návštěvnosti negativně projevilo, se nám podařilo udržet setrvale zvyšující se návštěvnost. Letos se nám již podařilo přilákat více jak 26.000 návštěvníků.

Ti k nám přicházejí buď na stálé expozice a prohlídkové okruhy (muzeum, podzemí, opuštěné budovy) i na námi pořádané jednorázové akce. Mezi ty v roce 2018 nejvýznamnější a z hlediska návštěvnost nejúspěšnější patří tradiční každoroční Josefské slavnosti, které měly letos extrémně vysokou návštěvnost, ale i nová tradice Posledních pirátských válek, které svou netradičností lákají stále více diváků.

Momentálně spolupracujeme v rámci objektů zapojených do projektu s více než deseti různými partnery většinou z řad spolků a neziskových organizací z Terezína i odjinud. Věříme, že i do budoucna se nám podaří tuto spolupráci úspěšně rozvíjet.

Stručný obsah činnosti sdružení:

Sdružení Terezín – město změny bylo založeno Ústeckým krajem a Městem Terezín v roce 2009. Vzniklo původně za účelem přijetí a realizace dotace „Terezín – projekt oživení historických památek“. V rámci něho mělo a má za úkol opravy a nové využívání památek opuštěných po odchodu Armády ČR. Na to navazuje samotný předmět činnosti sdružení, kterým je pořádání osvětových a vzdělávacích akcí, kulturních produkcí, činnost muzeí a galerií a další.

Město Terezín jako jeden ze zakládajících členů již v roce 2011 určilo, že s počátkem provozní fáze projektu na sdružení přejde péče o cestovní ruch a také provozování prohlídek opevnění a podzemních chodeb.

Dnes sdružení spravuje a provozuje projektové objekty – Retranchement 5, Jízdárna, Kavalír 2, Dělostřelecká kasárna a tzv. Okolí staveb. Kromě toho má od města ještě zapůjčeny/propachtovány části opevnění sloužící jako prohlídkové trasy – Bastion 5, prohlídková trasa kolem Lunety 33. V nich provozuje pravidelné prohlídky a expozice věnující se starší historii Terezína (před r. 1938).

Kromě toho sdružení během roku pořádá nebo spolupořádá velké množství nárazových akcí, které mají přilákat návštěvníka svým neobvyklým programem. Patří mezi ně různé speciální prohlídky (noční prohlídky, prohlídky po uzavřených budovách apod.) i větší či menší akce odehrávající se v kulisách pevnosti (Pohádky z pevnosti, Dušičkový speciál atd.). V současnosti patří mezi největší a nejnavštěvovanější akce Josefínské slavnosti a Poslední pirátské války.

Činnost sdružení by však nebyla možná bez spolupráce a pomoci široké palety partnerů a dalších zejména neziskových subjektů, které se na celoročním provozu podílejí. Ti byli původně jen čtyři a v současnosti jejich počet přesáhl deset. Ti se částečně podílejí na zajištění návštěvnosti projektu, využívají opravené objekty ke svým aktivitám a mimo jiné samozřejmě také pořádají či spolupořádají ve městě množství rozličných akcí různého zaměření. Namátkou jmenujme jen pár: Poslední pirátské války (Historický spolek města Bíliny), Vlak Lustig (Výzkumný ústav archeologie zla), Terezínské hry (Geo z.s.), Josefínské slavnosti (Steinmetz Terezín 1780 z.s.) a mnohé další. Všem za to patří veliký dík, protože to dělají zpravidla ve svém volném čase.

Informace o aktivitách

Sdružení v roce 2018 nabízelo tyto prohlídkové trasy, expozice a služby:

- Muzeum Terezína na Retranchementu 5

Expozice věnující se historii pevnosti a města od založení až po období první republiky.

- Expozice vojenského života na Kavalíru 2

Expozice zaměřená na způsob života vojáků v kasárnách koncem 18. století včetně hospodářského dvorku s živými zvířaty.

- **Provoz Jízdárny**

Jízdárna funguje převážně jako sportoviště pro výcvik koní a velmi často také psů. Mimoto se zde nárazově konají také různé společenské a kulturní akce (konference, koncerty apod.)

- **Prohlídky opevnění a podzemních chodeb**

Komentované prohlídky po tereziánském opevnění a podzemních chodbách.

- **Noční prohlídky podzemních chodeb**

Nárazové prohlídky pevnosti a jejího podzemí za svitu svíček a luceren.

- **Prohlídky Terezín – ztracená zákoutí**

Nárazové komentované prohlídky po opuštěných a nepřístupných objektech ve městě (Nemocnice, Zbrojnice, Wieserův dům).

Otvírací doba:

Muzeum Terezína na Retranchementu 5:	Po – Ne, 9:00 – 17:00
Expozice vojenského života na Kavalíru 2:	Út – Ne, 10:00 – 16:00
Prohlídky opevnění a podzemních chodeb:	Út – Ne, 10:00 – 16:00 (v sezóně také v pondělí)
Provoz Jízdárny:	dle předchozí domluvy kdykoliv
Noční prohlídky podzemních chodeb:	dle vyhlášené aktuální nabídky během sezóny
Prohlídky Terezín – ztracená zákoutí:	dle vyhlášené aktuální nabídky mimo sezónu

Vstupné:

Vstup jen do jedné expozice nebo na prohlídku podzemí:

Plné: 80,- Kč Snížené: 50,- Kč Rodinné: 220,- Kč

Vstup do dvou expozic, případně jedné expozice a na prohlídku podzemí:

Plné: 120,- Kč Snížené: 75,- Kč Rodinné: 300,- Kč

Vstup všech expozic a na prohlídku podzemí:

Plné: 160,- Kč Snížené: 100,- Kč Rodinné: 360,- Kč

Projekty

Sdružení Terezín – město změny má kromě realizace samotného projektu IOP a jeho udržitelnosti mezi svými předměty činnosti také vzdělávací aktivity a pořádání kulturních akcí. Proto se snažíme dlouhodobě tyto činnosti rozvíjet a hledat pro ně všestrannou podporu formou různých dotačních programů. Zde jsou ty realizované v r. 2018:

- **„Terezín - centrum propojení formálního a neformálního vzdělávání“**

Sdružení získalo dotaci z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání (poskytovatelem je MŠMT) ve výši 9.365,62 tis. Kč. Projekt byl zahájen 1. 7. 2018, termín ukončení je 31. 10. 2020. Cílem tohoto projektu je vytvoření vzdělávacích programů pro základní a střední školy.

- **„Josefínské slavnosti 2018“**

Sdružení získalo dotaci ve výši 200 tis. Kč v rámci programu Rodinné stříbro Ústeckého kraje na organizování pravidelných, tradičních Josefínských slavností, kterými si připomínáme výročí založení města Terezín a zároveň seznamujeme širokou veřejnost s výsledky realizace dlouhodobého projektu "Terezín-projekt oživení historických památek". Tato akce představuje vrchol turistické sezóny, kdy je návštěvnost města největší. V letošním roce přilákali enormní počet návštěvníků. Oproti cca 6000 návštěvníkům loni letos dorazilo opravdu velmi střízlivým odhadem 8000 návštěvníků (některé odhady hovoří až o 10.000).

- **„Poslední pirátské války“**

Sdružení získalo dotaci ve výši 38 tis. Kč v rámci Grantového programu Města Terezín na prezentaci kulturního a historického dědictví města Terezín, v tomto případě se konkrétně jednalo o vlastní pevnost Terezín a její unikátní záplavový systém. V jejím rámci došlo k využití nově opraveného pevnostního záplavového systému z 18. století, pomocí něhož byl zaplaven příkop u Horní vodní brány. Akce měla mimořádný ohlas za mimořádné účasti a ukazuje potenciál terezínské pevnosti pro takovéto netradiční akce. Akci navštívilo cca 2700 osob.

Návštěvnost a indikátory

Povinné indikátory návštěvnosti příjemce dotace „Terezín – projekt oživení historických památek“ vykázané sdružením a partnery, kteří se k tomu zavázali:

Návštěvnost a indikátory od 1. 8. 2017 do 31. 7. 2018				
	Aktivita	Zajišťuje	Plánovaná návštěvnost 1.8.2017-31.7.2018	Skutečná návštěvnost 1.8.2017-31.7.2018
1.	"Poznej Terezín trochu jinak"	TMZ	3600	5560
2	Zelené střechy Kavalíru 2 - veřejná představení	Steinmetz	480	1812
3	Kavalír 2 - představování exponátů	Město Terezín	250	306
4	Kavalír 2 - dělostřelecké muzeum - semináře	Steinmetz	40	196
5	Kavalír 2 - život ve vojenském táboře	Steinmetz	940	2261
6	Kavalír 2 - Muzeum Geocachingu	Geo o.s.	100	2826
7	Retr. 5 - Centrum dokumentace obnovy a využití vojenských pevnostních systémů	KVH-PT	180	273
8	Retr. 5 - zřízení stálé expozice	KVH-PT	250	608
9	Retr. 5 - realizace ukázkových akcí odborné prezentace fortifikačního systému	KVH-PT	720	563
10	Strážnice Litoměřické brány - stálá expozice dobové strážnice	Steinmetz	600	1866
11	Strážnice Litoměřické brány - příprava a realizace ukázkových akcí v rámci vzdělávání ze života důstojníků	Steinmetz	720	1866

12	Jízdárna - nácvik formací dobového vojenského jezdeckta	Steinmetz	60	300
13	Jízdárna - nácvik vojenských formací v dobových uniformách	KVH-PT	240	0
14	Expozice muzea císaře Františka Josefa II*	Steinmetz	1040	274
15	Dělostřelecká kasárna – přednášky, semináře atd.**	VŠAPs	1765	2070
16	Provoz jízdárny	TMZ	0	3817
17	Zajištění vlastních akcí a prohlídek v muzeu v Objektu Retranchement 5	TMZ	0	1095
18	Zažij 18. století – Kavalír 2	TMZ	0	2644
	CELKEM		9945	28337

* OoZP č. 122 odsouhlasená dne 12. 2. 2018 změnila indikátory tak, že stejný počet návštěvníků ze zrušeného Muzea Františka Josefa převedla na Vysokou školu aplikované psychologie.

** Požadovaný počet indikátorů po odsouhlasení OoZP č. 122.

Statistika návštěvnosti (bez akcí pořádaných partnery)

Celková návštěvnost		
Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
22.518 osob	24.357 osob	26.870 osob

Akce pořádané v roce 2018:

Jde o přehled významnějších akcí pořádaných či spolupřádaných sdružením nebo jeho partnery v projektových objektech.

- Přehlídka plemenných hřebců (Stanice plemenných hřebců Terezín, Steinmetz Terezín 1780)
- Pohádky z pevnosti (Steinmetz Terezín 1780, Geo z.s., Hist. spol. města Bíliny, TMZ)
- Vojenské ukázky v oživlé pevnosti (Steinmetz Terezín 1780)
- Závod míru juniorů (Cyklistický klub Slavoj Terezín)
- Genocida Arménů: titulní strany světového tisku (Výzkumný ústav archeologie zla)
- Den lidských práv a prevence zločinu genocidy (Výzkumný ústav archeologie zla)
- Memoriál terezínské fotbalové ligy (Výzkumný ústav archeologie zla)
- Terezínské hry (Geo z.s., Steinmetz Terezín 1780, Hist. spol. města Bíliny)
- Vlak Lustig (Výzkumný ústav archeologie zla)
- Poslední pirátské války (Hist. spol. města Bíliny, TMZ)
- Dny evropského dědictví (Steinmetz Terezín 1780)
- Josefínské slavnosti (Steinmetz Terezín 1780, Město Terezín, TMZ)
- Dušičkový speciál (TMZ, Geo z.s., Steinmetz Terezín 1780, Hist. spol. města Bíliny)
- Prohlídky Terezín – Ztracená zákoutí (TMZ)
- Mistrovství ČR speciálních pořádkových jednotek (Policie ČR)

Přehled uskutečněných propagačních aktivit

Jelikož se jedná o téma s těžko rozlišitelnými aktivitami samotného města Terezín a sdružení TMZ, uvádíme vše, co se v roce 2018 provedlo, nebo na čem se pracuje:

- Prezentace zprostředkovaná Ústeckým krajem. Jde o propagaci s pomocí jednotlivých pracovníků různých odborů na různých úrovních. Jejich pomoc a podporu je skutečně příkladná. Těžko bychom se bez ní obešli.
- Prezentace projektu prostřednictvím DA České středohoří
- Organizované prohlídky pro cestovní kanceláře, které mají Terezín v nabídce (cca 1x měsíčně)
- Aktualizace a optimalizace webu, aby byl lépe dohledatelný ve vyhledávačích
- Zanesení projektových objektů do Google Maps
- Propagace přes sociální sítě (Facebook)
- Doplnění orientačního systému pro návštěvníky
- Propagace na interaktivním dotykovém panelu na náměstí v Litoměřicích (Město Terezín)
- Propagace v rámci projektu příhraniční spolupráce s Kloster Buchem (Fond malých projektů)
- Informační tabule u vjezdu do města
- Dotisk stávajících letáků a orientačních map Terezína
- Propagace společného turistického produktu Terezín – Litoměřice – Ploskovice v rámci agentury Czechtourism (v přípravě)
- Příprava nových video a foto materiálů
- Spolupráce s regionálními štáby České televize a Českého rozhlasu, lokálními i celostátními médii při propagaci projektu a Terezína.

Partneři projektu:

V současnosti máme již celkem 12 takových subjektů, které nějakým způsobem využívají nebo zajišťují provoz na projektových objektech:

- 1) Klub vojenské historie – Pevnost Terezín (Retranchement 5)
- 2) Steinmetz Terezín 1780 z.s. (strážnice Litoměřické brány, Kavalír 2)
- 3) Město Terezín (Retranchement 5)
- 4) VŠAPs (Dělostřelecká kasárna)
- 5) Geo z.s. (Kavalír 2)
- 6) Historický spolek města Bíliny (Kavalír 2)
- 7) Cyklistický klub Slavoj (Dělostřelecká kasárna)
- 8) Výzkumné centrum archeologie zla (Dělostřelecká kasárna)
- 9) Institut terezínských skladatelů (Dělostřelecká kasárna)
- 10) Modelářský klub Terezín (Dělostřelecká kasárna)
- 11) Spolek poválečné historie (Kavalír 2)
- 12) Svobodná základní škola o.p.s. (Dělostřelecká kasárna)